

OECD Communications Outlook 2005

Summary in Polish

Przegląd łączności OECD, 2005 r.

Podsumowanie w języku polskim

Streszczenie

Po pęknięciu „bańki internetowej” przemysł telekomunikacyjny znalazł się w kryzysie. Doprowadziło to do utraty miejsc pracy, bankructw oraz poważnych strat finansowych w branży, a także miało negatywny wpływ na wzrost inwestycji. Branża jednak odzyskała siły i, jak pokazuje niniejszy *Przegląd łączności OECD* z 2005 r., jej dochody rosną, a inwestycje koncentrują się na rozpowszechnianiu nowych technologii. Operatorzy, którzy nadmiernie zadłużyli się w czasach „bańki internetowej” przeszli poważną restrukturyzację, zmniejszając zarówno poziom zadłużenia, jak i kosztów operacyjnych. Całkowity poziom zadłużenia branży w latach 2001–2003 spadł o 14%. Niewydajne firmy lub firmy o nierealnych modelach biznesowych opuściły rynek. Ogólnie rzecz biorąc, dochody sektora telekomunikacyjnego stale rosną, chociaż w niektórych segmentach rynku pozostają bez zmian lub wykazują tendencję spadkową. Podczas gdy poziom inwestycji w infrastrukturę spadł z rekordowego poziomu okresu ożywienia gospodarczego, nowe inwestycje skupiają się wokół poszerzenia zakresu usług szerokopasmowych dla sieci przewodowych i bezprzewodowych. Spowodowało to stały wzrost dostępności do sieci oraz, w szczególności, olbrzymi wzrost w zakresie usług szerokopasmowych. Pomimo kryzysu, z jakim boryka się przemysł telekomunikacyjny, nadal odgrywa on ważną rolę we wzroście PKB oraz w podstawowej strukturze przemysłowej i społecznej gospodarek państw OECD. Z kolei w dziedzinie innowacji technologicznych, które cechują tę branżę, utrzymało się wysokie tempo rozwoju.

Wzrost i konwergencja

W *Przeglądzie łączności OECD* z 2005 r. omówiono zagadnienia polityki, regulacji, wielkości i struktury rynku telekomunikacyjnego oraz radiowo-telewizyjnego. W szczególności zanalizowano ponowny rozwój sektora telekomunikacyjnego w latach 2003–2004, zajmując się najnowszymi tendencjami, takimi jak konwergencja oraz wzrost wykorzystania telefonii internetowej (VoIP – Voice over Internet Protocol). W *Przeglądzie* zanalizowano także tendencje w dziedzinie konkurencji oraz zabezpieczeń regulacyjnych, uwzględniając obecną sytuację na rynku. W ciągu ostatnich kilku lat branża telekomunikacyjna ewoluowała w kierunku postępującej konwergencji sieci i usług. Operatorzy usług rozpoczynają „potrójną grę”, proponując zintegrowane systemy transmisji obrazu, głosu i danych w jednej ofercie. Ponadto usługi VoIP prowadzą do coraz większej integracji usług głosowych telefonii stacjonarnej i komórkowej. Można oczekiwać, że te zmiany w technologii i strategii będą mieć wpływ na politykę i kwestie regulacyjne w przyszłości. Pozostałe zagadnienia z zakresu polityki obejmują ograniczenia w zakresie własności zagranicznej, uwolnienie infrastruktury technicznej, usługi przenoszenia numerów, wybór operatora oraz połączenia z sieci stacjonarnych do komórkowych.

W niniejszym *Przeglądzie* omówiono także rozmiary rynku telekomunikacyjnego jako całości, w tym łączność ruchomą, łącza dzierżawione oraz badania i rozwój. Dochody sektora telekomunikacyjnego na obszarze OECD ponownie wykazują szybki wzrost, przy czym całkowity dochód sektora wynosi 946 mld USD, co stanowi wzrost o 10% od roku 2002. Całkowity dochód nadal rośnie, zachodzą jednak duże przesunięcia między różnymi segmentami branży. Poziom dochodu z tradycyjnych usług łączności stacjonarnej jest względnie stały lub malejący, natomiast największy wzrost dochodów dotyczy łączności ruchomej oraz dostępu do łączy szerokopasmowych.

Postęp w zakresie rozwoju oraz spadek cen

Wzrasta całkowity dostęp do sieci łączności na obszarze OECD, przy czym szybki rozwój następuje w zakresie łączy ruchomych oraz szerokopasmowych. Pod koniec 2003 r. całkowita liczba stacjonarnych i ruchomych ścieżek telekomunikacyjnych zwiększyła się do ponad 1,4 mld, co stanowi wzrost o 6,7% w porównaniu z 2002 r., oraz wzrost roczny na poziomie ponad 12% od 1998 r. Po raz pierwszy jednak nie odnotowano wzrostu dla wszystkich platform. Liczba abonentów usług ruchomych oraz szerokopasmowych nadal rośnie przy równoczesnym osłabieniu niektórych segmentów rynku stacjonarnych łączy telefonicznych. Ogólnie rzecz biorąc, łączność internetowa na obszarze OECD w dalszym ciągu rozwija się szybko. Przed końcem 2003 r. liczba abonentów stałych łączy internetowych wynosiła 259 mln, zaś abonentów łączy szerokopasmowych – 84 mln. Do sierpnia 2004 r. liczba abonentów usług szerokopasmowych przekroczyła 100 mln i tym samym zrównała się ze średnią roczną stopą wzrostu, wynoszącą 60% od 2000 r. Obecnie coraz powszechniejszy staje się także dostęp do sieci internetowych przez telefony komórkowe. Analiza ta dotyczy rozwoju sieci, ekspansji i digitalizacji, a także bada rozwój infrastruktury internetowej i jej wprowadzanie na obszarze OECD. Obejmuje ona dane dotyczące liczby abonentów, dostępności, serwerów internetowych, bezpiecznych serwerów oraz nazw domen.

W ciągu ostatnich kilku lat sektor telewizyjny w państwach OECD podlegał zmianom strukturalnym. Platformy telewizji kablowej oraz bezpośredniej transmisji satelitarnej (DBS) zwiększyły swój udział w całkowitej liczbie gospodarstw odbierających telewizję. Jednocześnie w telewizji kablowej, DBS oraz naziemnej następuje przejście z przesyłu analogowego na cyfrowy. Liczba kanałów dostępnych dla konsumentów zwiększa się, podobnie jak liczba ścieżek dostępu dla wideo. Analiza tych zmian strukturalnych, w tym konwergencji, oraz ich wpływu na rynek radiowo-telewizyjny obejmuje także uwarunkowania regulacyjne rozwijającego się rynku.

Większość państw OECD osiągnęła bardzo wysoki poziom jakości usług, mierzony za pomocą wskaźników zebranych przez OECD. Zazwyczaj na podłączenie telefonu stacjonarnego czeka się mniej niż 48 godzin, zaś liczba awarii istniejących linii stale maleje. Wraz ze wzrostem liczby abonentów telefonii komórkowej zmniejsza się liczba automatów telefonicznych na obszarze OECD. Obecna edycja *Przeglądu łączności OECD* dostarcza pomiarów jakości usług, obejmujących czas łączenia, dostępność automatów telefonicznych, konserwację sieci, opłaty za informację telefoniczną, a także współczynnik udanych połączeń. Ponadto omówiono w niej zmienną jakość usług, uwzględniając szybki wzrost łączności ruchomej i szerokopasmowej. Zmianom tym oraz jednoczesnej poprawie dostępności i jakości usług towarzyszył spadek cen. Ceny usług telekomunikacyjnych na obszarze OECD okazały się bardzo wrażliwe na konkurencję. Opłaty za większość usług telekomunikacyjnych są nadal obniżane, na czym korzystają użytkownicy. Wielu operatorów wprowadziło stałe stawki, nieograniczony czas połączeń oraz regulację przepustowości łączy. Ponadto konkurencja ze strony nowszych technologii, takich jak protokół VoIP, znacząco przyczyniła się do zwiększenia konkurencyjności stawek dla przedsiębiorstw i konsumentów. Analiza danych OECD dotycząca szerokiego wachlarza koszyków cenowych dla gospodarstw domowych i przedsiębiorstw obejmuje łącza stacjonarne, ruchome, międzynarodowe, DSL, modemy kablowe oraz łącza dzierżawione.

Szersze skutki: zatrudnienie, handel oraz podział cyfrowy

Poziom zatrudnienia w usługach telekomunikacyjnych w porównaniu z okresem ożywienia gospodarczego w późnych latach 90. zmniejszył się i obecnie wynosi około 2,9 mln. Łączność ruchoma była głównym czynnikiem napędowym wzrostu zatrudnienia w ostatnich latach i odpowiada obecnie za 17% całkowitego zatrudnienia w usługach telekomunikacyjnych oraz pół miliona miejsc pracy w państwach OECD. Nastąpił także szybki wzrost ścieżek dostępu oraz dochodu na jednego pracownika.

W 2003 r., po dwóch latach tendencji spadkowej, w państwach OECD ponownie odnotowano wzrost obrotów w handlu sprzętem komunikacyjnym. Handel ten rozwija się szybciej niż całkowity handel towarami, co sugeruje wzrastającą globalizację działalności związanej z produkcją sprzętu. Rosnący udział sprzętu komunikacyjnego importowanego do państw OECD pochodzi z państw niebędących jej członkami.

Rynki telekomunikacyjne oraz polityka regulacyjna w państwach OECD odniosły szczególny sukces w zwiększeniu dostępności do sieci internetowych na terenach wiejskich i w odległych regionach. Podziały cyfrowe w rozwijających się gospodarkach są często znacznie wyraźniejsze niż w państwach OECD, jednakże doświadczenia państw OECD mogą zostać wykorzystane w krajach rozwijających się jako pierwszy krok do poprawy dostępności technologii ICT.

Stale wyzwania

Głównym wyzwaniem dla rządów państw OECD jest utrzymywanie otwartych rynków, tak aby wszyscy gracze mogli ze sobą rywalizować i rozwijać rynek telekomunikacyjny. Liberalizacja przyniosła ogromne korzyści użytkownikom oraz przyczyniła się do ogólnego rozwoju sektora w ciągu ostatnich lat. Restrukturyzacja, do której doszło po pęknięciu bańki finansowej, była raczej skutkiem „nieracjonalnej euforii” niż wolniejszego wzrostu popytu na usługi w zakresie łączności. Mając to na uwadze, rządy OECD muszą nadal utrzymywać otwarte rynki, jeśli korzyści mają zostać utrzymane, a rozwój ma być kontynuowany.

Twórcy polityki będą także musieli kontrolować ewolucję usług powszechnych w odniesieniu do telekomunikacji. Szybko zmieniające się środowisko telekomunikacji będzie stanowić wyzwanie dla niektórych tradycyjnych modeli finansowania usług powszechnych oraz oczekiwań użytkowników w odniesieniu do wymaganego poziomu usług. Z drugiej strony rozwój technologiczny oferuje olbrzymie możliwości w zakresie obniżki kosztów świadczenia takich usług oraz zwiększenia zdolności rynku do zaspokojenia potrzeb użytkowników.

© OECD 2005

Niniejsze podsumowanie nie jest oficjalnym tłumaczeniem materiałów OECD.

Kopiowanie niniejszego podsumowania jest dozwolone pod warunkiem zamieszczenia informacji o prawach autorskich OECD i tytułu oryginalnej publikacji.

Wielojęzyczne podsumowania są tłumaczeniami fragmentów dokumentów OECD, pierwotnie opublikowanych w językach angielskim i francuskim.

**Są one dostępne bezpłatnie w internetowej księgarni OECD:
www.oecd.org/bookshop/**

Dokładniejsze informacje można uzyskać, kontaktując się z Działem Praw Autorskich i Tłumaczeń w Dyrektoracie do Spraw Publicznych i Komunikacji:

rights@oecd.org

Faks: +33 (0)1 45 24 13 91

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal
75116 Paris
France

Zachęcamy do odwiedzania naszej strony internetowej: www.oecd.org/rights/

